EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2006/2056(INI)

23.3.2006

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake strategieën en middelen ter integratie van onderdanen van derde landen in de Europese Unie
(2006/2056(INI))

Rapporteur voor advies: Dimitrios Papadimoulis

Externe vertaling

BEKNOPTE MOTIVERING

De mededeling van de Commissie COM(2005)0389 is bedoeld als leidraad voor het integratiebeleid van de EU en de lidstaten. Het advies is voornamelijk gericht op de integratie van onderdanen van derde landen op de arbeidsmarkt en legt de nadruk op het tweerichtingsproces van integratie en op de bijbehorende sociale aspecten. Het advies volgt de structuur van de mededeling en verdeelt de richtsnoeren dus in twee niveaus: een nationaal en een Europees niveau.

Wat het nationale niveau betreft, is de rapporteur vooral bezorgd om de toekenning van economische en sociale rechten aan alle migranten, ongeacht hun rechtspositie, terwijl ook de inzetbaarheid van migrantenvrouwen op de arbeidsmarkt moet worden verbeterd. Een andere belangrijke bekommernis is de vergroting van het vermogen van de ontvangende samenleving om zich aan de toenemende diversiteit in de maatschappij en op de werkvloer aan te passen.

Integratie is een tweerichtingsproces waarbij zowel de immigranten als de ontvangende samenleving bepaalde rechten en verplichtingen hebben. Dit houdt in dat de rechten en plichten van immigranten, alsook hun toegang tot goederen, diensten en middelen tot participatie als burgers geleidelijk aan met die van de rest van de bevolking moeten worden gelijkgeschakeld door toepassing van gelijke kansen en gelijke behandeling. Werkgelegenheid is van cruciaal belang voor de integratie van immigranten. De strategie van Lissabon en de doelstellingen van de Europese werkgelegenheidsstrategie voor meer en betere jobs moeten derhalve ook voor immigranten gelden. De sociale partners en de overheidsinstanties moeten samenwerken om discriminatie van immigranten op het gebied van bezoldiging en arbeidsomstandigheden te voorkomen.

Wat het EU-niveau betreft, is voor de EU een cruciale rol weggelegd in het toezicht op en de bijstand aan de lidstaten bij de integratie van migranten. De arbeidsbevolking in de EU-25 zal in 2020 van 303 tot 297 miljoen dalen en daarna tot 280 miljoen in 2030, wat bijna een verdubbeling betekent van het percentage van de bevolking dat van een ouderdomspensioen afhankelijk is. Daarbij kan de achteruitgang van de globale werkgelegenheidssituatie negatieve gevolgen voor de economische groei hebben, aangezien die groei voortvloeit uit de toename van werkgelegenheid en productiviteit. De EU heeft dan ook alle belang bij de integratie en de volle benutting van geïmporteerde vakkundigheid.

Het is van essentieel belang dat beste praktijken worden uitgewisseld en de coördinatie op een hoger niveau wordt versterkt, omdat voor de verschillende groepen migranten een verschillend integratiebeleid nodig is. Het gaat immers niet alleen om pas toegekomen migranten maar ook om mensen die hier reeds lang verblijven en migranten van de tweede en derde generatie, en daar moet tijdens het uitwerken van het beleid rekening mee worden gehouden. Het is eveneens zeer belangrijk ervoor te zorgen dat het EU-migratiebeleid voorziet in een veilige rechtspositie en in een aantal gegarandeerde rechten om de integratie van toegelaten personen te vergemakkelijken en hun integratie te bevorderen in alle aspecten van de samenleving, niet alleen op de arbeidsmarkt.

Uw rapporteur verwelkomt het voorstel van de Commissie in verband met het ESF (2007-2013), bedoeld ter ondersteuning van specifieke acties om de sociale integratie van migranten te versterken en hun betrokkenheid bij de tewerkstelling te verhogen, zoals begeleiding en taallessen, validering van vaardigheden die in het buitenland zijn verworven, bevordering van diversiteit op de werkvloer en bestrijding van discriminatie.

Hij verwelkomt ook het financieel instrument dat ter aanvulling op het ESF in het kader van het "beheer van migratiestromen" wordt voorgesteld en bedoeld is als bijdrage aan de nationale inspanningen voor de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van integratiebeleidslijnen waardoor migranten met verschillende culturele, godsdienstige, taalkundige en etnische achtergronden zich kunnen vestigen en actief kunnen deelnemen aan alle aspecten van de Europese samenleving, in overeenstemming met de gemeenschappelijke basisbeginselen.

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. roept de lidstaten op:

a. sociale dumping te vermijden door duidelijke regels vast te leggen met betrekking tot de rechtspositie van migrantenarbeiders als legale ingezetenen, door voorlichtingscampagnes te organiseren over de nationale arbeidswetgeving en de sociale rechten en verplichtingen van migranten en door te ijveren voor de regularisering van de status van alle migrantenarbeiders;

b. informatiepunten op te richten voor burgers uit derde landen om informatie te leveren over sociale diensten waar ze in het gastland recht op hebben, zoals levenslang leren, huisvesting, gezondheidszorg, kinderopvangmogelijkheden, onderwijs en inburgeringsprogramma's;

c. maatregelen goed te keuren om discriminatie van de werkvloer te bannen, zoals diversiteitsmanagement, eerlijke tewerkstelling, overeenkomstig de interne wetgeving van de lidstaten, jobbehoud en promotie op basis van verdienste en ongeacht ras, etnische afkomst, godsdienst, geslacht, handicap, seksuele oriëntatie, geslachtsuitdrukking, geslachtsidentiteit of leeftijd; dringt erop aan dat de sociale partners worden betrokken bij het ontwikkelen en de doeltreffende tenuitvoerlegging van dergelijke maatregelen, waarbij bijzondere aandacht gaat naar de tewerkstelling en integratie van migrantenvrouwen, die vaak sterker door werkloosheid worden getroffen; maatregelen te treffen zodat migrantenkinderen en hun familieleden in aanmerking kunnen komen voor opleidings- en sociale zorgprogramma's;

d. het vermogen van de ontvangende samenleving te vergroten om zich aan de toenemende diversiteit op de werkvloer aan te passen, door maatregelen ter bevordering van de informatie en het bewustzijn binnen het gastland op te zetten, en om racisme, vreemdelingenangst en sociale uitsluiting te vermijden, en aldus te beklemtonen dat integratie een tweerichtingsproces is met het doel de sociale samenhang te bevorderen en de sociale partners en de instellingen die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van het beleid op regionaal en lokaal niveau, met name de buurtorganisaties, meer te raadplegen;

e. de consulaire aanwezigheid in niet-EU-landen te versterken om informatie te verstrekken over toegang tot de EU voor werk-, studie- of onderzoeksdoeleinden; arbeids- en verblijfsvergunningen in te voeren onder voorwaarden die worden geregeld door de interne wetgeving binnen het kader van de nationale bevoegdheid; te verzekeren dat de migranten zelf en niet de werkgevers houder zijn van deze vergunningen zodat het risico op uitbuiting wordt beperkt;

f. de integratie van nieuwkomers op de arbeidsmarkt te bevorderen, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van leer-werk trajecten;

g. onder het 7e onderzoeksprogramma de mogelijkheid te onderzoeken om studies te laten uitvoeren naar de terugkeer van migranten en naar het aanwenden van de in de EU opgedane vaardigheden ten voordele van hun landen van oorsprong;

h. migranten informeren over de mogelijkheid dat ze zich door een vakbond kunnen vertegenwoordigen en vakbonden aan te moedigen migranten op te nemen;

i. toegang tot onderwijs en beroepsopleiding en het recht van minderjarigen op onderwijs te garanderen, evenals de financiering en de studiebeurzen;

j. de VN-conventie (1990) over de bescherming van alle migrantenarbeiders en hun familieleden te ratificeren; een duidelijk beleid te ontwikkelen wat betreft het recht op werk voor de partners van de migrantenarbeiders; is van oordeel dat het van vitaal belang is dat er maatregelen moeten worden getroffen om gedwongen migratie te voorkomen, in het bijzonder wat betreft het voorkomen, het toezicht op en de beperking van mensenhandel;

k. ten volle samen te werken met de speciale rapporteur voor de mensenrechten van migranten van de Verenigde Naties bij het uitoefenen van zijn taken en opdrachten, alle gevraagde informatie te leveren en snel op zijn verzoeken te reageren;

l. de gezamenlijke geschiedenis van migranten en hun (nieuwe) thuislanden en achtergronden van migratie op te nemen in de curricula van onderwijsinstellingen;

m. integratieprogramma's op te zetten die erop zijn gericht tegemoet te komen aan de noden van nieuwkomers en/of oudkomers;

n. de bindende erkenning van al dan niet officiële kwalificaties aan te moedigen, of die nu in het land van oorsprong van de burgers uit derde landen of in de EU werden behaald;

o. instrumenten in te voeren om te voorkomen dat kinderen van werknemers uit derde landen ondermaats presteren of de school voortijdig verlaten, in het bijzonder door extra taallessen te voorzien; erkent dat migrantenkinderen die in een andere taal studeren en zich aan de nieuwe gewoonten proberen aan te passen tijdens het leerproces meer moeilijkheden ondervinden dan hun schoolgenoten, wat in de toekomst kan leiden tot een moeilijkere aanpassing aan en integratie in de maatschappij;

p. de uitbuiting van minderjarigen te bestrijden en de reïntegratie van uitgebuite minderjarigen in de maatschappij te vergemakkelijken; doeltreffende structuren en instrumenten te ontwikkelen om minderjarigen te helpen trauma's en sociale en culturele handicaps te boven te komen via een dialoog met de sociale diensten;

q. interactie tussen immigranten en hun gastmaatschappij te stimuleren door de bevordering van gedeelde fora, interculturele en religieuze dialoog, seminars, tentoonstellingen en culturele en sportactiviteiten in een multiculturele omgeving; structuren te creëren zodat burgers uit derde landen in de gastmaatschappij kunnen integreren om sociale uitsluiting te voorkomen van de nieuwkomers en diegenen die zich reeds in het land hebben gevestigd, maar die het moeilijk hebben om zich te integreren;

2. roept de Europese Commissie op:

a. de financiering veilig te stellen via de structuurfondsen, PROGRESS en communautaire initiatieven als Equal en Urban, alsook via het voorgestelde Europees Fonds voor de integratie van onderdanen van derde landen als onderdeel van het kaderprogramma 'Solidariteit en beheer van migratiestromen'; te verzekeren dat de beste werkwijzen en relevante kennis uit deze programma's worden verspreid en ermee rekening wordt gehouden in de relevante beleidsontwikkeling;

b. de uitwisseling van informatie en beste praktijken inzake werkgelegenheids- en toelatingsbeleid te bevorderen; met alle betrokkenen, ook het maatschappelijk middenveld, een permanente dialoog aan te gaan; de invoering van netwerken van migrantenorganisaties om de uitwisseling van optimale werkwijzen te vergemakkelijken;

c. financiële steun te verlenen aan onderzoeksactiviteiten die bedoeld zijn om de effecten te analyseren van de in de lidstaten uitgevoerde regularisaties van de status van migranten en te steunen op de ervaring van de verschillende lidstaten bij het ontwikkelen van een Europees migratiebeleid voor de lange termijn;

d. platformen te creëren om samenwerking en dialoog mogelijk te maken tussen de autoriteiten op plaatselijk, regionaal en nationaal niveau, de sociale partners en organisaties die migranten vertegenwoordigen – een dergelijke uitwisseling van ervaringen tussen deze belanghebbenden is noodzakelijk om beter in te spelen op de noden van de verschillende doelgroepen;

e. statistische verwachtingspatronen uit te werken waarmee gepaste voorspellingen over de arbeidsbehoeften van de EU kunnen worden gedaan, en de Raad van Ministers ertoe uit te nodigen aan te geven welke thema's inzake migratie en werkgelegenheid zouden moeten worden behandeld in gemeenschappelijke regels, zodat het gemeenschappelijk Europees migratiebeleid verder kan worden ontwikkeld;

f. een systeem te ontwikkelen om de kwalificaties die in derde landen zijn behaald te evalueren en te erkennen om bij te staan bij geschikte aanwerving;

g. met evaluaties te beginnen van het integratieproces van burgers uit derde landen en meer mogelijkheden te bieden om nationale strategieën van de lidstaten aan te passen aan de nieuwe, sociale, culturele en economische omstandigheden, afhankelijk van de conclusies van de evaluatie;

h. toe te zien op de tenuitvoerlegging van Richtlijnen 2003/109/EG, 2000/43/EG en 2000/78/EG en Verordening (EG) nr. 859/2003; ervoor te zorgen dat de EU-wetgeving aan de IAO-normen beantwoordt;

i. initiatieven van de lidstaten te steunen om het publiek beter bewust te maken, de informatie te verbeteren betreffende de maatregelen om mensenhandel, racisme en vreemdelingenhaat op de werkvloer te bestrijden en informatie te verschaffen betreffende de effecten van migratie op werkgelegenheid en productiviteit; voorts wordt de Commissie opgeroepen om migranten op te nemen in programma's ter promotie van het Europees Burgerschap;

j. het zevende kaderprogramma voor onderzoek, demonstratie en technologische ontwikkeling 2007-2013 aan te wenden om onderzoekers uit derde landen aan te trekken door voorwaarden te creëren zodat ze hun onderzoek kunnen verder zetten en beroep verder kunnen uitoefenen in en ten voordele van de EU;

k. een campagne te lanceren om onderdanen uit derde landen te integreren, steunende op de ervaring van het Europees Jaar van de Mobiliteit van Werknemers en de geest van dat project aan te passen aan de specifieke eigenschappen van immigranten.

PROCEDURE

Titel	Strategieën en middelen ter integratie van onderdanen van derde landen in de Europese Unie
Procedurenummer	2006/2056(INI)
Commissie ten principale	LIBE
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	EMPL 16.3.2006
Rapporteur(s) voor advies Datum benoeming	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Behandeling in de commissie	21.2.2006 20.3.2006
Datum goedkeuring	21.3.2006
Uitslag eindstemming	+: 22 –: 20 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	